

Biegły rewident może wydać opinię:

1. bez zastrzeżeń,
2. bez zastrzeżeń, lecz z objaśnieniami,
3. z zastrzeżeniami,
4. negatywną,

Opinia powinna w sposób jednoznaczny wskazywać powody wyrażenia zastrzeżeń oraz ich zasięg. W uzasadnionych przypadkach biegły rewident może również odstąpić od wyrażenia opinii.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadza biegły rewident, który spełnia warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii.

Umowa o badanie sprawozdania finansowego powinna mieć formę pisemną. Określony w umowie termin przeprowadzenia badania powinien umożliwić biegłemu rewidentowi udział w inwentaryzacji znaczących składników majątkowych. Koszty badania sprawozdania finansowego ponosi badana jednostka.

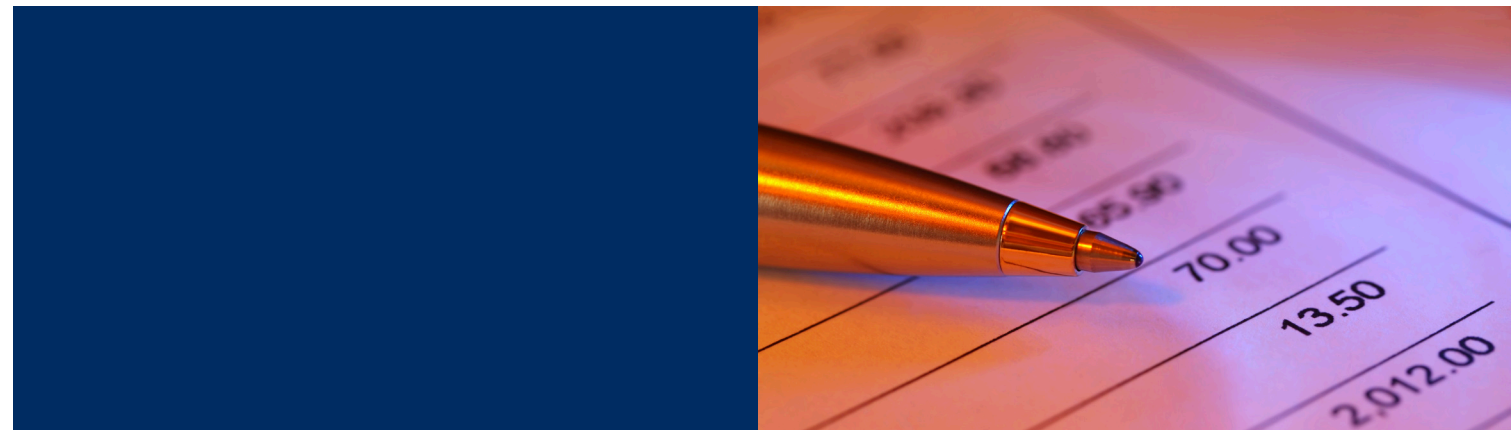
Kierownik jednostki zapewni biegłemu rewidentowi:

- udostępnienie ksiąg rachunkowych oraz dokumentacji stanowiącej podstawę dokonanych w nich zapisów oraz wszelkich innych dokumentów,
- udzielanie wyczerpujących informacji, wyjaśnień i oświadczeń, które są niezbędne do wydania opinii przez biegłego rewidenta,
- udzielenie upoważnienia do uzyskania informacji związanych z przebiegiem badania od kontrahentów, banków, doradców prawnych.

Terminy związane ze sporządzeniem, badaniem oraz udostępnieniem sprawozdania finansowego.

TERMIN	OBYWIAZEK
Do końca roku obrotowego	Podjęcie uchwały o wyborze biegłego rewidenta oraz podpisanie umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdania finansowego*
Nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, do 15 dnia następnego roku	Inwentaryzacja, w tym potwierdzenie sald, analiza kont, wycena i rozliczenie wyników inwentaryzacji
Do 3 miesięcy od dnia bilansowego	Sporządzenie sprawozdania finansowego
Do końca 3. miesiąca po zakończeniu roku obrotowego	Złożenie w urzędzie skarbowym zeznania podatkowego CIT-8
Najpóźniej na 15 dni przed zgromadzeniem wspólników, walnym zgromadzeniem akcjonariuszy lub walnym zgromadzeniem członków albo przedstawicieli członków spółdzielni	Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, spółki akcyjne oraz spółdzielnie udostępniają wspólnikom, akcjonariuszom lub członkom roczne sprawozdanie finansowe (wraz z opinią biegłego rewidenta)
Nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego
10 dni od zatwierdzenia sprawozdania finansowego	Złożenie zatwierzonego sprawozdania finansowego w urzędzie skarbowym
15 dni od zatwierdzenia sprawozdania finansowego	Złożenie sprawozdania finansowego w KRS
15 dni od zatwierdzenia sprawozdania finansowego	Złożenie sprawozdania finansowego do ogłoszenia w Monitorze Polskim B

* jednostka powinna zawrzeć umowę o badanie rocznego sprawozdania finansowego w takim terminie, który umożliwia biegłemu rewidentowi udział w inwentaryzacji jej znaczących składników majątkowych, w związku z tym zaleca się podjęcie uchwały o wyborze biegłego rewidenta oraz podpisanie umowy o badanie sprawozdania finansowego przed dniem bilansowym

W celu uzyskania szczegółowych informacji prosimy o kontakt z naszymi doradcami w biurach lokalnych:

Krzysztof Horodko
Partner
ul. Żydowska 1
61-761 Poznań
Tel: +48 (0-61) 851 38 60
Fax: +48 (0-61) 855 98 00

Grzegorz Błaszowski
Senior Menedżer
ul. Grójecka 5
02-019 Warszawa
Tel: +48 (0-22) 44 00 200
Fax: +48 (0-22) 44 00 201

Mikołaj Trzeciak
Menedżer
ul. Żydowska 1
61-761 Poznań
Tel: +48 (0-61) 851 38 60
Fax: +48 (0-61) 855 98 00

Audyt

SPORZĄDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) [dalej ustawa] kierownik jednostki jest odpowiedzialny m.in. za zamknięcie ksiąg rachunkowych oraz sporządzenie sprawozdania finansowego na dzień ich zamknięcia, nie później niż w ciągu 3 miesięcy po tej dacie.

Księgi rachunkowe zamyka się:

- na dzień kończący rok obrotowy,
- na dzień zakończenia działalności jednostki, w tym również jej sprzedaży, zakończenia likwidacji lub postępowania upadłościowego, o ile nie nastąpiło jego umorzenie,
- na dzień poprzedzający zmianę formy prawnej,
- w jednostce przejmowanej na dzień połączenia związanego z przejściem jednostki przez inną jednostkę, to jest na dzień wpisu do rejestru tego połączenia,
- na dzień poprzedzający dzień podziału lub połączenia jednostek, jeżeli w wyniku podziału lub połączenia powstaje nowa jednostka, to jest na dzień poprzedzający dzień wpisu do rejestru połączenia lub podziału,
- na dzień poprzedzający dzień postawienia jednostki w stan likwidacji lub ogłoszenia upadłości,
- na inny dzień bilansowy określony odrębnymi przepisami

- nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia zaistnienia tych zdarzeń.

Nie ma obowiązku zamykania oraz otwierania ksiąg rachunkowych w przypadku:

- przekształcenia spółki osobowej oraz spółki cywilnej w inną spółkę osobową, a także spółki kapitałowej w inną spółkę kapitałową,
- połączenia jednostek, gdy rozliczenie następuje metodą łączenia udziałów i nie powoduje powstania nowej jednostki,
- ogłoszenia upadłości jednostki z możliwością zawarcia układu.

Można nie zamykać ksiąg rachunkowych, jeżeli podział jednostki następuje przez wydzielenie.

Sprawozdanie finansowe:

1. sporządzają:

- jednostki prowadzące działalność gospodarczą,
- jednostki, które w pełnym zakresie stosują politykę rachunkowości określoną ustawą,

2. podpisują (z podaniem daty podpisu):

- osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz
- kierownik jednostki lub
- wszyscy członkowie organu kierującego (jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy),

3. zatwierdzają:

- organ zatwierdzający (w przypadku spółki z o.o. – zgromadzenie wspólników; spółki akcyjnej – walne zgromadzenie akcjonariuszy),
- nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego.

Odmowa podpisu wymaga pisemnego uzasadnienia dołączonego do sprawozdania finansowego.

Wymogi formalne dotyczące sprawozdania finansowego:

- powinno rzetelnie i jasno przedstawiać sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy jednostki,
- sporządza się je w języku i w walucie polskiej,
- dane liczbowe można zaokrąglać do tysięcy złotych, jeżeli nie zniekształca to obrazu jednostki zawartego w sprawozdaniu.

Podział lub pokrycie wyniku finansowego netto:

- po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego – jednostki nie zobowiązane do poddania badaniu sprawozdania finansowego,
- po zatwierdzeniu oraz wyrażeniu opinii przez biegłego rewidenta bez zastrzeżeń lub z zastrzeżeniami - jednostki zobowiązane do poddania badaniu rocznego sprawozdania finansowego.

USTAWA O RACHUNKOWOŚCI A MIĘDZYNARODOWE STANDARDY RACHUNKOWOŚCI

W sprawach nieuregulowanych przepisami ustawy o rachunkowości jednostki mogą stosować Krajowe Standardy Rachunkowości wydane przez Komitet Standardów Rachunkowości. W przypadku braku odpowiedniego standardu krajowego, jednostki mogą stosować Międzynarodowe Standardy Rachunkowości.

ROCZNE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Sprawozdanie finansowe jednostek innych niż zakłady ubezpieczeń, banki oraz fundusze inwestycyjne lub emerytalne składa się z:

1. bilansu,
2. rachunku zysków i strat,
3. informacji dodatkowej, obejmującej:
  - wprowadzenie do sprawozdania finansowego,
  - dodatkowe informacje i objaśnienia,
4. rachunku przepływów pieniężnych*,
5. zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym*.

Do sprawozdania dołącza się sprawozdanie z działalności jednostki – w przypadku spółek kapitałowych, spółek komandytowo - akcyjnych, towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, spółdzielni, przedsiębiorstw państwowych (art. 49 ustawy).

* W wypadku jednostek zobowiązanych do corocznego badania sprawozdań finansowych.

UPROSZCZONE WZORY ELEMENTÓW SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Podmioty, które nie osiągnęły w roku obrotowym, za który sporządza się sprawozdanie finansowe oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy dwóch z następujących trzech wielkości:

1. średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło nie więcej niż 50 osób,
2. suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego w walucie polskiej nie przekroczyła równowartości 2.000.000 euro,
3. przychody netto ze sprzedaży produktów i towarów oraz operacji finansowych w walucie polskiej nie przekroczyły równowartości 4.000.000 euro,

mogą:

- sporządzać sprawozdanie finansowe w formie uproszczonej (art. 50 ust. 2), wykazując jedynie pozycje oznaczone literami i cyframi rzymskimi, co wynika z oznaczeń zawartych w załączniku nr 1 do ustawy.

Podmioty, których roczne sprawozdanie finansowe nie podlega obowiązkowi badania i ogłoszenia mogą:

- odstąpić od obowiązku ustalania aktywa oraz rezerwy z tytułu podatku odroczonego,
- stosować inne zasady klasyfikacji leasingu finansowego.

Wyrażone w euro wielkości przelicza się na walutę polską po średnim kursie, ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski, na dzień bilansowy.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIA FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ

Jednostka dominująca, mająca siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest zobowiązana do sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej, które obejmuje dane jednostki dominującej i jednostek od niej zależnych wszystkich szczebli, bez względu na ich siedzibę.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe składa się z:

1. skonsolidowanego bilansu,
2. skonsolidowanego rachunku zysków i strat,
3. skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych,
4. zestawienia zmian w skonsolidowanym kapitale własnym,
5. informacji dodatkowej, obejmującej wprowadzenie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej dołącza się sprawozdanie z jej działalności. Ustawa o rachunkowości określa warunki, przy spełnieniu których nie ma wymogu sporządzenia sprawozdania skonsolidowanego, lub wymóg nie obejmuje wszystkich jednostek.

BADANIE SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Obowiązek badania sprawozdań finansowych

Obowiązkowemu badaniu podlegają roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe grup kapitałowych oraz roczne sprawozdania finansowe następujących podmiotów (art. 64 ust 1 ustawy):

1. banków oraz zakładów ubezpieczeń,
2. jednostek działających na podstawie przepisów:
  - o obrocie papierami wartościowymi oraz przepisów o funduszach inwestycyjnych,
  - o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
3. spółek akcyjnych, z wyjątkiem spółek akcyjnych będących na dzień bilansowy w organizacji,
4. pozostałych jednostek spełniających w roku poprzednim co najmniej dwa z następujących trzech warunków:
  - średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty – co najmniej 50 osób,
  - suma aktywów na koniec roku obrotowego stanowiła równowartość w walucie polskiej co najmniej 2.500.000 euro,
  - przychód netto ze sprzedaży towarów i produktów oraz operacji finansowych za rok obrotowy stanowił równowartość w walucie polskiej co najmniej 5.000.000 euro.

Wyrażone w euro wielkości przelicza się na walutę polską po średnim kursie, ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski, na dzień bilansowy. Badaniu podlegają także sprawozdania finansowe spółek przejmujących oraz spółek nowo zawiązanych, sporządzone za rok obrotowy, w którym nastąpiło połączenie, a także roczne sprawozdania finansowe jednostek sporządzone zgodnie z MSR.

Wybór podmiotu badającego sprawozdanie finansowe

Wyboru podmiotu badającego sprawozdanie finansowe dokonuje:

1. **organ zatwierdzający sprawozdanie finansowe**
2. **inny podmiot** – jeżeli statut, umowa lub inne wiążące jednostkę przepisy prawa stanowią inaczej

Cel badania sprawozdania finansowego

Podstawowym celem badania sprawozdań finansowych jest stwierdzenie, czy sprawozdania finansowe są zgodne z zastosowanymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawiają sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy jednostki gospodarczej.